

GRUNDLÓGARRØÐA P. M. DAMS Á DANSKA FÓLKATINGINUM

P. M. Dam: Jeg vil gerne have lov til at motivere, hvorfor jeg ved afstemningen agter at stemme for grundlovsforslaget.

Man kan vist uden at overdrive sige, at Norden er den plet på jordkloden, hvor idealerne om frihed og trykthed har nået det smukkeste stade: frihed for ånden og al livsudfoldelse, der stiler imod et harmonisk fællesskab uden at gå den enkeltes eller enkelte menneskegrupperes ret til at leve og indrette tilværelsen i samklang med deres naturel og særlige livsbestingelser for nær; trykthed for og værn om den enkeltes ukrænkelige livsret med forpligtelse til at give den ene et indhold, der indebærer garantien for opnåelse af et samfund, hvor ingen er proletariseret og sat udenfor livets goder, et samfund *free from want*, som det hedder i erklæringen om menneskerettighederne.

Disse idealer er nedfældet i de foreliggende forslag til Danmarks riges grundlov. På enkelte punkter divergerer udtryksformen noget for dybest set det samme standpunkt hos et flertal og et mindretal. Mindretallet udtrykker sig således mere kategorisk vedrørende sidstnævnte forpligtelse for samfundet til at sikre den enkelte imod arbejdsløshedens forbandelse. Men jeg synes, at i flertallets formulering ligger der en lige så stærk forpligtelse for en regering og et folketing, der føler sig bundet af grundlovens ånd, idet samfundets grundlovsmæssige forpligtelse til at søge at skaffe beskæftigelse til alle klart og tydeligt anerkendes.

Grundloven forudsætter selvfølgelig en regering og et folketing, på demokratisk vis er udgået af folket og således bundet af grundlovens ånd. Skulle det ske, at man kom ud for den ulykke, at landet fik en regering med totalitære tilbøjeligheder, vil det vise sig, ifølge de sørgelige erfaringer, man har gjort i andre lande, at det i så tilfælde er ganske uden betydning, hvilken ordlyd og form grundloven har.

Det er klart, at stod det til en socialdemokrat, en venstremand eller et hvilket som helst parti at forme de enkelte paragraffer uden hensyntagen til de andre partier, ville ordlyden være blevet meget anderledes, men jeg tror ikke, at grundtonen ville have afvejet meget fra den, der er slået an i det foreliggende forslag.

Politik er jo det muliges kunst, og der skal et flertal, et endda stort flertal, til for at gennemføre grundloven, hvorfor partierne, når man har fundet en fælles grundtone, har måttet bøje sig mod hinanden for også at finde en fælles formulering. Det forstår man godt, og det tjener demokratiet til ære, at det er sket.

Som hørende til den nordiske fa-

milies mindste gruppe, der igennem århundreder har fristet og i kommende tider vil komme til at friste den lod: med blomsten af vor manddoms kraft som indsats at kæmpe en hård og fortvivlet kamp for tilværelsen i håbet om engang at opnå *freedom from want*, stemmer jeg med glæde for dette grundlovsforslag, der i så rigt mål indebærer det broderhåndslag, som i hvert fald de færreste fiskere og arbejdere i så høj grad som nogen indenfor rigets grænser har behov for.

Jeg hilser med glæde grønlænderne som ligestillede med de andre rigsborgere med repræsentation i det høje folketing. Deres og færingernes kår ligner hinanden. De sidste års udvikling på fiskeriets område har jo ført med sig, at de to folk har mødtes på fangstfelter, og det er min overbevisning, at det vil tjene både dem og os bedst, at vi så hurtigt som muligt forstår at etablere et broderligt samarbejde. Et dagligt samvirke mellem de færøske og de grønlandske repræsentanter her i rigsdagsbygningen vil — det tvivler jeg ikke på — vise sig at være meget værdifuldt med hensyn til fjernelse af al misforståelse og etablering af det ønskede gode samarbejde.

Det er ikke mange år siden, jeg havde den glæde at opleve, i hvor høj grad frihedens og demokratiets ånd besjælede den samlede danske rigsdag uden hensyn til partiskel. Det var, da hjemmestyreordningen på Færøerne blev gennemført. Jeg skal ikke gentage mig selv, jeg vil dog sige, at jeg tror, det var rigtigt, da jeg i en tale betegnede rigsdagens enstemmige tiltrædelse af hjemmestyreløven som et af de smukkeste blade, der er skrevet i Danmarks tusindårige historie.

Framhald

SPOTPRIS!

Við sælger gode, brugte, reparerede Lager til meget smaa Priser. Lange, uldne, svenske Kapper 19 Kr. Stortrøjer 18 Kr. Uldne Benklæder 10 Kr. Lumbertjakker 12 Kr. Svære uldne Jakker 10 Kr. Regnslag 4 Kr. Arbejdstasker m. Rem 3 Kr. Livremme 1,50. Meget, pæne indbundne Romaner, meget store (Værdi 5 Kr.) sælges for kun Kr. 1,50 pr. Stk. Andre spændende uindbundne Bøger kun 50 Øre pr. Stk. Husk vi er billigst i Danmark. Skriv i Dag, 3 Dages Returret.

**SKOTØJSLAGERET,
PANDRUP ST.**

»Løgmannsdóttirin á Steig« í Klakksvík

Hesin sjónleikur brýtur við teir vanliga framfördur sjónleikarnar, við tað at hann fer fram undir viðum lofti og ger tað ikki uppgávu leikaranna lættari; soleiðis hevði hann óivað verið meira greiður og rólga framborin, um t. d. hugnalig roykstova við góðum og avleiðandi útbúnað hevði verið ramma um ein part av sjónleikinum. Tað hvíldi ov tungt á leikarunum, at einki var at styðja seg við og hava okkurt til ítriv, og eingin sessur (steinur) fanst í túni lögmannsins. Hetta var ein stóru meinbogi hjá leikarunum og var atlandi ein orsök til týskvöldið í hvussu er at alt sýntist *forcerað*.

Um leikararnar má sigast, at Inga og Jákup í Haraldstovu vóru tey bestu hetta kvöldið, men eisini avsetti prestur kom væl frá sínum og Beinta við. Anna sum lögmannsdóttir var nakað stívin og kanska ov lítið »impulsiv« við hvørt, annars var hon góð, tá tað verður havt í huga, at hon skuldi staðið eitt stig omanfyri »almuen«. Óli sum fjákurur skróggari fekk ov lítið burtur úr, sýntist sum hann er stillari náttúr og hevði ov nógvur hábrögdir, men evnaði ikki at greiða frá, harvið misti áskoðarin ella møguligt fekk ikki greiðu á vissum týðningarmiklum, ið álagt varð honum at greiða frá.

Kulissurnar vóru so meistarliga væl úr hondum greiddar, at orð neyvan kunna geva lovorð nokk, og tá sagt verður, at Sigm. Petersen hevur mál-að, nýtist meir! Skýggini yvir Koltur vóru sera áhugaverd og sjáldsom.

Tekniska síðan virkaði so væl sum ongantíð fyrr, og mikukvöldið kom buldríð, tá lögmaður skuldi brúka tað sum »stikorð«; Ásbjörn Joensen skipaði fyrri hesum.

Sessirnir kundu verið betur; roynið tað næstu ferð.

Musikkurin var ógvuliga óhóskandi; stemningurin fór av berum jazzmusikki. Havi plátur sum t. d. »Intermezzo« etc. næsta kvöld.

Hugnalig kvöld vóru tað alt í alt, kortini.

Sum høna í brimi

Tummas skundar sær oman eftir Túnajörð, kveitti inn ímóti Dalinum, tók so aftur dik á seg fyrri at sleppa undir ein neystavegg, áðrenn heglingsleið, ið fjalt hevði Skriðibakka, loysnar fyrri innan. Sloppin undir vegginn koma tey stóru heglingskornini brestandi móti jörðini: gera eitt lítið hopp — falla niður aftur og liggja

TÓRSHAVNAR LÍKKISTUGOYMSLA

hevur telefon nr. 706

ymiskir prisir

JACOB C. JOENSEN

snikkari

still. Bráðna burt, so eftir verður ein lítill klárur dropi, ið eisini hvørvur. Ælið er hasað av. Hónan, ið hevur krokað saman við Tummasi, fer nú so jánkasliga raggandi oman mótarabrúnni. Tummas eygleiðir hana, sær at hon er gomul og heldur skirvislig á á líta. Ver varin, tonkti hann við sær sjálvum, tá hann sá, at hon var heldur dirvislig úti á taranum — eftir möðkum, sjálvandi, tí hann sá, at hon ikki hevði roknað tað alduskvatli út, ið fleiri ferðir hevði sleikt yvir tarabrúnnu. Sum tonkt, so gekst. — Næsta alduskvatlið var eins og hægri enn hini fyrru; tað fekk tak í hana og lyfti hana varliga útfyri tarabrúnni, so hon skriggaði ógilt.

Nú var tað so Tummasi einaferð í kjóti horið, at hann ongantíð hevði dámt at sæð hvørki heiði ella kristi pinst, so hann leyp úti og tók í velið á henni, slepti henni uppá turt.

Av skaða verður ein visur — men ikki rikur, helt Tummas við hönuna; tí nú mundi verið við tær, sum maðurin segði á sinni á fundinum mikla fyrri sunnan fjall um flokkin, ið var sum »høna í brimi«.

Einki sýntist hönan at geva Tummasi gætur, tí hon helt við skund niðan aftur undir neystavegginn. Tummas sessaðist, og meðan hann sat og vant sjógvinn úr hosunum, kemur Hanus gangandi oman móti honum. Hvat í alverdens land og rikir gert tú her niðri í morgun? spyr hann. — Tá Tummas hevur fingið aðra hosuna uppá seg, hyggur hann upp og smilist, í tí hann sigur: Eg havi bjargað einari skyldgentu tínari í morgun frá drukneyða. Hanus skimast um seg, gløir aftur upp á Tummas, ið hann helt vera vorðan vitleysan. — Alt skemt, sigur Tummas, tí hann visti, at Hanus var fólkaflokksmaður; tað var bara ein høna, ið eg havi bjargað í briminum í morgun, og sum tú hevur hoyrt, er tað kynið ikki brimvant. Tummas sá, at raktur var nagli beint á hövdið, tí hin hvarv deilandur yvir teir argu sambandsflokkar, ið altíð vóru við tí illa orðinum.

Tá Tummas kom til hús, lá eitt »Dagblað« á borðinum. Hann tók tað upp og las um fiskimannaorrustuna, saman við øðrum snøkum — tá sá hann og mátti sanna orðini fyrri sunnar fjall, at nú mólu teir aftur um verunleikan, sum høna í brimi!

j. k. o.

FØROYA JAVNAÐARFELAG

heldur ringfelagsfund mánakvöldið 23. í h. kl. 20 í Havn.

Fundarevni:

1. Fólkatindsvæðið.
2. Blaðið.
3. Ymist.

Formaðuin.